

Een samenleving is gebaseerd op afspraken. Eén van deze afspraken is de werking van ons monetaire systeem.

Voorbeeld I

*'...Money exists not by nature but by law.'*¹

Economische wetenschappers bestuderen de gevolgen van deze afspraak en baseren daar hun wetenschappelijke waarnemingen op. Een filosoof is iemand die vragen stelt en zodoende vroeg of laat de gemaakte afspraak onderzoekt en eventueel ter discussie stelt. Economische wetenschappers doen dit niet zo gauw, omdat het de basis van de economische wetenschap zelf ter discussie kan stellen en de wetenschap mogelijk geen wetenschap blijkt te zijn maar slechts een tijdelijke aanname of afspraak. De invloed van economen en politiek-filosofen komt goed naar voren in het volgende citaat:

Voorbeeld II

'The ideas of economists and political philosophers, both when they are right and when they are wrong, are more powerful than commonly understood. Indeed, the world is ruled by little else. Practical men, who believe themselves to be quite exempt from any intellectual influences, are usually the slaves of some defunct economist.' So Wrote John Maynard Keynes at the end of *The General Theory of Employment, Interest and Money.*²

De volgende twee rekensommen geven twee mogelijke afspraken van economische systemen weer. Twee verschillende afspraken die twee totaal verschillende uitkomsten geven.

Rekensom 1

1 peer uit het paradijs	⇔ 0,00 €
1 peer bij de fruitteler	⇔ kosten 0,10 € + winst 0,01 €
1 peer bij de transporteur	⇔ kosten 0,11 € + kosten 0,01 € + winst 0,005 €
1 peer bij de groothandel	⇔ kosten 0,125 € + kosten 0,015 € + winst 0,005 €
1 peer bij de distributeur	⇔ kosten 0,145 € + kosten 0,01 € + winst + 0,005 €
1 peer bij de groenteboer	⇔ kosten 0,16 € + kosten 0,03 € + winst + 0,01 €
1 peer bij de consument	⇔ kosten 0,20€

Even wat wiskunde:

1 peer	= 0,10 €
Dezelfde peer even later	= 0,20 €

Hieruit volgt dat: **1 peer ⇔ 2 peren of een rekenkundig equivalent daarvan.**